

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Märts 1999

Nr 3 (69)

Tere Teile!

Mida tähendab õieti teretus? Tervitus? Tervisi saatmine?

Teretus ehk tervitus (loen neid sünonüümideks) - see on meie igapäevase suhtlemise esmane vorm, mis järgneb silmsidemete tekkele. Just hommikusest südamlikust tervitusest kaaskondsete poolt saab terveks päevaks alguse sisemise heaolu tunne, eriti kui see teretus oli tõeliselt kaunis ja ilmekas. Sisemist heaolu vajame aga iga päev, iga tund! See aitab ka olla terve.

Aegadel, kui polnud veel tänapäevast kiirposti, oli väga levinud suuliselt tervituste- või tervise-saatmine, ning edasiandmist peeti aumehelikuks kohustuseks. See kestab tänapäevalgi, ehkki vähem aumehelikust nõudva kombena.

Sõnaga **tervis** seondub eesti keeles rida häid, soodsaid sõnu, alates tere'st, tervendamisest, isegi emalt saadav sünnitusejärgne tervislik piim, mida joob vastsündinu, tuleb samast sõnatüvest - see on ternes.

Igal rahval on oma viis ja oma sõnad tervituseks-tervituseks, kuid kõigil tähendab see tervise soovimist. Väga vanadest aegadest pärineb ladinakeelne Vana-Rooma tervitus

salve, mis tähendab "ole tervitatud!" (Id **salus** tähendab tervist). Sealt ka termin **saluut**, eriline tervitus pauguga. Laialt on levinud tervitus **hei!** nii Soomes kui teisteski Skandinaaviamaades, inglise **high!** kõlab samatüvelisena, ja tähendab parimat, õilsamat. - Saksakeelne sõnatüvi **hei** sisaldub sõnades **heil**=terve, **heilen**=tervistama, **Heim**=kodu, **Heimat**=kodumaa ja **heil bleiben**=terveks jääma.

Teretus-tervitus inimeste vahel, see on tähtis, sest armas ja ilmekas tervitus võib luua erilisi suhteid. Tunnen kaht inimest, kes tervitavad nii, et see mõjub tõeliselt tervist-soovimisena: üks neist on arst, kes mõistab teretades ka silma vaadata ja kelle noogutusest loen välja lugupidamisavalduse, teine aga on kogenud õpetaja, kes tervitab ise ilmekalt ja kes seda eeldab ka oma õpilastelt, väites: kui õpilane oskab teretada, on talle kergem paremat hinnetki panna. Oma kogemustest ei unusta ma eal, kui alustasin kooliteed Tartus, praeguses Härma koolis, kus vastkomplekteeritud klass viidi saali ja rivikorras moodusime õpetajast, tervitades nii koolisisese viisil kui tänavater-

vitusega. Tookord kuulus tütarlastekoolis tervituse juurde reveranss. See õpetus oli põhjalik ja kuulus täitmisele iga päev. See oli kaunis! Omaette peatükk on aga mu mälestusterida maalt, alates lapsepõlvest kuni praeguseni: minu silmade all on kadunud teretamine kas üldse või toimub see nii, et pole võimalik aru saada, oli see üldse teretus. Ometi oli eestlastel tavaks külavahel tervitada kõiki vastutulijaid, eriti oli see laste kohus, sest see kuulus vältimatute viisakusnõuete hulka. Koolis tervitati, kohates esmakordselt omi või võõraid. Aga nüüd võin ma kõnelda koolimajades ka kutsutuna, ilma et õpilastel tekiks mõtet öelda "tere!" - Ma vabandan siinkohal meie väikeste koolide õpilaste ja õpetajate ees, kus teretamine au sees on. Andku taevas, et see nii kehtaks.

Siinkohal teen kõigile südamest tuleva ettepaneku: alustagem iga päev oma suhtlemisi kauni teretusega! Uskuge, see aitab olla rõõmsam ja parem.

Taimi PARVE

*Oled soojus mu ümber,
valgus mu sees,
nii päikesepai
hõbehallikas vees.*

Ilusat kevadet!

VALLAVOLIKOGUS

17. märtsil 1999. a.

1. 1998. a. vallaeelarve täitmise aruande kinnitamine. Ette kandis finantsosakonna juhataja Helve Pugonen. Kinnitati 1998. a. vallaeelarve täitmise aruanne.

2. Väike-Maarja aleviku keskosa kõnniteede ning jalgratta- ja suusaradadega Väike-Maarjast kuni Ebavere mäeni seotud alade detailplaneeringu kinnitamine. Ette kandis valla peainsener Kaarel Moisa. Phare projekti raames koostatud valla turismiarendamise kava koos joonistega on tutvumiseks väljas olnud kolm kuud. 02.02.1999. a. vallavalitsuse istungil formuleeriti 3 ettepanekut: 1) täiendada keskväljaku piirkonda tähistatud ülekäiguradadega kolmes kohas: Simuna mnt 4 juures üle Simuna mnt; Ammemäe poe juures üle Pika tänava; Georgi Söögitoe juures üle Pika tänava; 2) laiendada Georgi Söögitoe esise

parkimisplatsi sissesõiduteed vähemalt 5,5 meetrini; 3) Väike-Maarja Gümnaasiumi pargis muuta raja asukohta 5-6 meetri võrra pargi poole pärnaallee vahele (rajakäik alates Liivi pargi kõnniteest kuni Lurichi kivini). Nõustuti vallavalitsuse ettepanekutega ja kinnitati Väike-Maarja aleviku keskosa kõnniteede ning jalgratta- ja suusaradade detailplaneering Väike-Maarja alevikust kuni Ebavere mäeni.

3. Kinnistu ostueesõiguse teostamise otsustamine. Ette kandis vallavanem Sven Kesler. 22.02.1999. a. on sõlmitud Vao külas asuva Kangru kinnistu ostu-müügileping H. Dengo, A.-L. Kalda, M. Tiigimäe ja OÜ VLN Investeeringud vahel. Vallal on õigus kasutada ostueesõigust. Nõustuti nimetatud kinnistu ostueesõiguse teostamisega.

4. PHARE väikeprojekti juhtivkomisjoni ja teemarühmade koosseisude kinnitamine. Ette kandis abivallavanem Olev Liblikmann. Valla arengukava koostami-

seks on ametisse nimetatud koosseisuväline ametnik arengunõunik Peeter Albi, kellega on sõlmitud leping. Valla arengukava koostamise protsessi on kaasatud vallavalitsuse ja volikogu liikmetest koosnev juhtivkomisjon ning teemarühmad, mille koosseisud on esitatud volikogule kinnitamiseks. Nõustuti Väike-Maarja valla arengukava koostamise juhtivkomisjoni ja teemarühmade koosseisude kinnitamisega (lisatud).

5. Vallavolikogu asendusliikme määramine. Ette kandis vallavolikogu esimees Jaak Läänemets. Volikogu liige Ahti Kaskema on esitanud avalduse tema tagasiastumise kohta. Otsustati lõpetada volikogu liikme Ahti Kaskema volitused, anda volikogu liikme volitused asendusliikmele Eldur Eelmaale.

6. Vallavanema info. Vallavanem Sven Kesler informeeris volikogu liikmeid vallavalitsuses arutusel olnud küsimustest.

VALLAVALITSUSES

16. veebruaril 1999. a.

1. Maaküsimused. Ette kandis maakorraldusosakonna juhataja Diana Seepter. Kinnitati maade ostueesõigusega erastamise korralduste eelnõud, välja arvatud Metsa 9 Väike-Maarja alevik asuva maa ostueesõigusega erastamise korralduse eelnõu. Nimetatud tänava osas vajavad korrasdamist tänavate numbrid, maakorralduslikele nõuetele ei vasta V. Kudi krundi piirid, mis ei ole korrapärased. Samas kinnitati ka maade tagastamise ja enampakkumisega erastamise algatamise korralduste eelnõud ning tühistati vallavalitsuse 12.05.1998. a. korraldus nr 220.

Nõustuti:

- Väike-Maarja alevikus asuva 2263 m² suuruse SIMUNA mnt. 5 maaomandi tagastamisega eraomandiks EELK Väike-Maarja Kogudusele.

- Pandivere külas asuva 23,50 ha suuruse TIIGI maaomandi tagastamisega eraomandiks Vilma NIINSALU'le.

- Väike-Maarja alevikus asuva 3376 m² suuruse JAAMA tn 15 A maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Jaan MERE'le.

- Väike-Maarja alevikus asuva 1920 m² suuruse PÖLLU tn 1 maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Urmas KOMP'ile.

- Väike-Maarja alevikus asuva 1176 m² suuruse PÖLLU tn 8 maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Kalev KALMET'ile.

- Väike-Maarja alevikus asuva 1186 m² suuruse UUS tn 24 maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Vellu KOIDU'le.

- Väike-Maarja alevikus asuva 1704 m² suuruse maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Ilmar URBAS'le.

- Varangu külas asuva 21,34 ha suuruse OJASOO maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Eha JOGI'le.

- Müüriku ja Pudivere külates asuva 46,74 ha suuruse NIIDU maaüksuse erastamisega enampakkumisel.

- Müüriku ja Pudivere külates asuva 18,40 ha suuruse LIINI maaüksuse erastamisega enampakkumisel.

2. Tamsalu Gümnaasiumi taotlus. Ette kandis sotsiaalosakonna juhataja Lea Mäesepp. Tamsalu Gümnaasium on esitanud taotluse toetada Liisi Griffeli preemiareisi Inglismaale. Nõustuti toetuse eraldamisega summas 2000 krooni.

3. Pedagoogide palgafondi, õpikute ja koolitusrahade jaotuse kinnitamine. Ette kandis haridusosakonna juhataja Raili Sirgmet. Kinnitati valla koolijuhtide, nende õppealal asetäitjate ja õpetajate palgafond ning õpikute soetamiseks ja õpetajate täiendkoolituseks ettenähtud summade jaotus vastavalt esitatud eelnõule.

4. Korterite soetamine. Ette kandis haridusosakonna juhataja Raili Sirgmet. Nõustuti 30 000 krooni eraldamisega vallavalitsuse reservfondist korterite soetamiseks ametikorteriks aadressil Lõuna 11-17 Väike-Maarja alevik.

5. Valla arengukava koostamine. Ette kandis abivallavanem Olev Liblikmann, kes tutvustas valla arengukava koostamise lähtealuseid, projektijuhi tööülesandeid. Otsustati tegeleda projektiga edasi, kaasates volikogu juhtivkoosseis.

6. Kauplemisloa ja alkoholi jaemüügi tegevuslitsentsi pikendamine, lahtiolekuaja muutmine. Ette kandis vallasekretär Peeter Rahnik. Pikendati füüsilisest isikust ettevõtja Rosalie Valtini Toidutare (Pikk 9 Väike-Maarja alevik) kauplemisloa ja alkoholi jaemüügi tegevuslitsentsi üheks aastaks ning nõustuti osahinguga Joosand Georgi Söögitoe (Pikk 16 Väike-Maarja alevik) lahtiolekuaja muutmisega - reedel ja laupäeval avatud 11.00 kuni 02.00.

7. Väike-Maarja Päästekooli korterite arvamine tööandja eluruumide hulka. Ette kandis vallasekretär Peeter Rahnik, kes tutvustas Väike-Maarja Päästekooli taotlust

kuulutada korterid aadressil Tamme 5-3 ja Tamme 5-11 Väike-Maarja alevik tööandja eluruumide hulka. Elamuseaduse paragrahvi 58 lõike 3 järgi kuulub nimetatud toiming volikogu pädevusse. Otsustati esitada otsuse eelnõu märtsikuu volikogu päevakorda.

8. Palestrina linnavalitsuse (Itaalia) delegatsiooni vastuvõtmisega seotud kulude katmine. Ette kandis vallavanem Sven Kesler. Märtsi lõpus Lurich Cup'99 toimumise ajal on avaldanud soovi külastada valda Palestrina linnavalitsuse delegatsioon Itaaliast. Otsustati põhimõtteliselt nõustuda delegatsiooni vastuvõtmisega.

9. Väike-Maarja Motoseltsi taotlus. Ette kandis vallavanem Sven Kesler. Nõustuti Väike-Maarja Motoseltsi toetamisega summas 5000 krooni 20.02.1999. a. saani- ja motokrossi korraldamisega seotud kulude katmiseks.

23. veebruaril 1999. a.

1. Koristusteenistuse vähempakkumise tulemuse kinnitamine. Ette kandis abivallavanem Olev Liblikmann. Koristusteenistuse vähempakkumisele laekus 3 pakkumist. Soodsaima pakkumise esitas osahing Clean Up. Kinnitati koristusteenistuse vähempakkumise võitjaks OÜ Clean Up. Samas nõustuti osahinguga lepingu sõlmimisega alates 01.03.1999. a. Kuna tehnikasakonna majandusjuhataja Andres Saaremäel lahkub ametist, täidab tema tööülesandeid Rein Orro, kelle ametinimeks vastavalt ametijuhendile kinnitati varustajamajandustööline.

2. Kilti Põhikooli riigihanke tulemuse kinnitamine. Ette kandis ehitusnõunik Ants Haasma. Kilti Põhikooli parempoolse tiibhoone rekonstrueerimise II ja III etapi pakumisel osales 11 pakkujat, kutsedokumentidele vastavaid nõudeid täitsid 3 pakkujat. Soodsaima pakkumise esitas osahing Viru Restauraator. OÜ Viru Restauraator kinnitati

Kiltsi Põhikooli rekonstrueerimise avatud pakkumise võitjaks.

3. Maaküsimused. Ette kandis maakorraldusosakonna juhataja Diana Seepter. Kinnitati maade tagastamise ja enampakkumisega erastamise korralduste eelnõud. Tühistati vallavalitsuse 04.03.1997. a. korraldus nr 102. Lükati tagasi Uuemõisa külas asuva Välja maaüksuse ostueesõigusega erastamise korralduse eelnõu.

Nõustuti:

- Raeküla külas asuva 9,71 ha suuruse TILMANNI I maaomandi tagastamisega eraomandiks Virve-Adiina SOMMER'ile.

- Raeküla külas asuva 11,08 ha suuruse TILMANNI II maaomandi tagastamisega eraomandiks Sirje PAJUR'ile.

- Ebavere külas asuva 0,53 ha suuruse ORUI maaomandi tagastamisega eraomandiks Ülo OHTLA'le.

- Eipri külas asuva 1,19 ha suuruse KÄBI maaüksuse erastamisega enampakkumisel.

4. Sotsiaalkomisjoni otsuste kinnitamine. Ette kandis sotsiaalosakonna juhataja Lea Mäsepp. Kinnitati sotsiaalkomisjoni ettepanekud.

5. Info. Vallavalitsuse liikmetele tutvustati koosseisuvälise teenistuja - arendusnõuniku tööettevõtulepingu projekti. Järgmisel nädalal jätkatakse läbirääkimisi.

15. märtsiks kohustati struktuurüksuste juhte esitama oma osakondade töötajate ametijuhendid vallavanemale kooskõlastamiseks.

2. märtsil 1999. a.

1. Maaküsimused. Ette kandis maakorraldusosakonna juhataja Diana Seepter. Kinnitati maade kompenseerimise, ostueesõiguse ja enampakkumisega erastamise korralduste eelnõud.

Nõustuti:

- Väike-Maarja alevikus asuva 1200 m² suuruse RAHU tn 6 maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Freida TUI'le.

- Vao külas asuva 6,42 ha suuruse LILLAKA maaüksuse erastamisega enampakkumisel.

2. Kauplemislubade ja alkoholi jaemüügi tegevuslitsentsi pikendamine. Ette kandis vallasekretär Peeter Rahnik. Nõustuti AS Aico Agro Kiltsi alevikus asuva kaupluse kauplemisloa pikendamisega üheks aastaks ning OÜ Kiiker kauplus-bussi Kadaka kauplemisloa ja alkoholi jaemüügi tegevuslitsentsi pikendamisega üheks aastaks. Füüsilisest isikust ettevõtja Elna Lumiste alkoholi jaemüügi tegevuslitsents

otsustati jätta pikendamata, kauplemisluba müügipunktile aadressil Pikk 10 Väike-Maarja alevik pikendati kuni 1. juunini 1999. a., lubatud sortiment - tööstuskaubad, lilled, aedvilja-seemned ja -taimed.

3. Lumesaani kasutuslepingu kinnitamine. Ette kandis valla peainsener Kaarel Moisa. Phare turismiarendusprojekti raames saadud lumesaani anname tasuta varakasutuse lepingu alusel osaühingule Joosand. Kinnitati tasuta varakasutuse leping.

4. Rein Orrole volituste andmine ostumüügilepingute sõlmimiseks. Ette kandis abivallavanem Olev Liblikmann. Nõustuti varustaja-majandustöölisele Rein Orrole volituste andmisega ostu-müügilepingute sõlmimiseks.

5. Koristusteenistuse töövahendite mahakandmisnimekirja kinnitamine. Ette kandis abivallavanem Olev Liblikmann. Kinnitati koristusteenistuse koristusvahendite mahakandmisakt.

6. Vallavalitsuse reservfondist vahendite eraldamine arengukava koostamise finantseerimiseks. Ette kandis vallavanem Sven Kesler. Läbirääkimised koosseisuvälise ametniku arengunõuniku Peeter Albi ametisse nimetamiseks on lõppenud, valminud on ka arengunõuniku ametijuhend ja tööettevõtuleping, millele mõlemad pooled on valmis alla kirjutama. Ettepanek: eraldada vallavalitsuse reservfondist 25 000 krooni avansilise maksa arengunõunik Peter Albile arengukava koostamise finantseerimiseks. Nõustuti valla arengukava koostamise alustamisega ning kinnitati leping Peeter Albiga.

9. märtsil 1999. a.

1. Maaküsimused. Ette kandis maakorraldaja Meeli Veia. Kinnitati maade kompenseerimise ja ostueesõigusega erastamise korralduste eelnõud. Lükati tagasi Tamme 7 korteriühistule teenindusmaa määramise korralduse eelnõu, kuna see vajab täiendavat selgitamist.

Nõustuti:

- Triigi külas 0,24 ha suuruse SAARE maaüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule Helle-Reet MUTLI'le.

2. Reovee kogumiskaevude registreerimise korraldamine. Ette kandis valla peainsener Kaarel Moisa. Et saada ülevaadet reovee kaevude olukorrast vallas, on otstarbekas välja töötada reglement, mille alusel kaevude omanikud registreeruksid vallas. Praegust olukorda reguleerib ainult valla heakorraeskiri. Otsustati anda põhimõtteline nõusolek probleemiga tegelemiseks,

avaldada kuulutus valla infolehes.

3. Valla tehnikaosakonna inventari mahakandmisakti kinnitamine. Ette kandis valla peainsener Kaarel Moisa. Kinnitati valla tehnikaosakonna inventari mahakandmisakt.

4. KK-le Lurich sponsorhinna rakendamine bussi kasutamisel. Ette kandis valla peainsener Kaarel Moisa. KK Lurich tellis kaks sõitu valla transpordiga: 26.02.-28.02.1999. a. Leedu Vabariiki ja 05.03.-07.03.1999. a. Soome Vabariiki. Otsustati nõustuda sponsorhinna rakendamisega nimetatud sõitude eest tasumisel.

5. Väike-Maarja Päästekooli detailplaneeringu algatamiseks loa andmine. Ette kandis valla ehitusnõunik Ants Haasma. Otsustati anda nõusolek Väike-Maarja Päästekoolile detailplaneeringu algatamiseks etteantud maa-alal ja tingimustel.

6. Kauplemisloa ja alkoholi jaemüügi tegevuslitsentsi pikendamine. Ette kandis vallasekretär Peeter Rahnik. Pikendati UÜ Ebavere Suurtalu Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevikus asuva kaupluse Ebavere kauplemisluba ja alkoholi jaemüügi tegevuslitsentsi üheks aastaks. Füüsilisest isikust ettevõtja Elna Lumiste uus alkoholi jaemüügi tegevuslitsentsi taotlus ja tubakatoodete müügi taotlus otsustati jätta rahuldumata, kuna ettevõtja on rikkunud tubaka ja alkoholi müüki reguleerivaid eeskirju. (Politsei esildis dokumentideta alkoholiga kauplemise kohta. Kauplemisloal teha täiendus lubatud sortimendis tootja poolt pakendatud toidukaupade osas. Samas otsustati määrata omavalitselise ehitise asukohaga Pikk 10 Väike-Maarja alevik likvideerimise tähtjaks 01.06.1999. a.

7. Kinnistu ostueesõiguse kasutamine. Ette kandis vallasekretär Peeter Rahnik. 22.02.1999. a. on sõlmitud ostu-müügileping Vao külas asuva Kangru kinnistu kohta. Otsustati kasutada valla ostueesõigust nimetatud kinnistu kohta, esitada materjalid vallavolikogu istungile.

8. Haljasalade hooldamine. Ette kandis vallaeednik Leie Arula. Kinnitati valla haljasalade hooldamise vähempakkumise võitjaks osaühing Riisom.

9. Phare väikeprojekti algatamine. Ette kandis arengunõunik Peeter Albi, kes tutvustas Väike-Maarja valla arengukava koostamise lähtematerjale. Otsustati esitada vallavolikogule kinnitamiseks Phare väikeprojekti juhtivkomisjoni ja teemarühmade koosseisud.

Vallaarst teatab...

Seoses raviteenuste hinnakirja muutmisega sotsiaalministeeriumi poolt maksavad:

- elektriravi üks protseduur 15 krooni
- ühe piirkonna massaažiseanss 20 krooni
- üldmassaažiseanss 40 krooni
- relvaloat taotlemine 150 krooni

Lugupeetud

Väike-Maarja valla suured pered!

Kui olete huvitatud liitumisest
Lääne Virumaa Suurte Perede Ühendusega,
palume kontakteeruda tel. 61 512,
perekond Kivipõld.

VMPSi veerg

MIS OLI...

16.02.1999 kohtuti ettevõtjate klubis Välisinvesteeringute Agentuuri esindajaga. Ta valgustas agentuuri tegevust ja Balti Väikekapitali Fondi võimalusi investeeringute tegemiseks väikeettevõtlusesse. Fond tuleks ettevõttesse osanikuks mahus 25 000 - 400 000 USD, mis moodustaks 25-50 % ettevõtte omakapitalist. Lisainfo õppekeskuse raamatukogus.

18.02.1999 pidas meie väike seltskond vastlapäeva Ebavere nõlval ja maitses seejärel traditsioonilist hernesuppi ja seajalga koos vastlaõllega Orupõllu peres. Aitäh!

21.02.1999 toimus ETKLi suurokogu. Seal osalesid ka Jaak Läänemets, Toomas Kalvet ja Rein Orupõld. Suuremate erakondade esindajad valgustasid oma põllumajanduspoliitikat, konkreetseim jutt tuli Mõõdukaltelt (vt. Maaleht 26.02.99, lk. 4).

25.02.1999 oli Erikal nõuandepäev kartulikasvatajatele.

25.02.1999 VMPSi koosolekult: * osavõtjad nõustusid põhikirja uuendatud variandiga, mis lubab nüüd seltsi ümber registreerida mittetulundusühingute registrisse. Põhikirjale jm. vajalikele dokumentidele volitati alla kirjutama seltsi juhatuse liikmed Rein Orupõld, Toomas Kalvet, Andres Kaevu, Ene Laev, Ivar Laks, Tiit Riispere, Indrek Tomingas. * EPMÜ ökokeemik, feromoonide uurija Enno Mõttus soovitas püüda hiilamardikaid põllu servas kinni juba nende invasiooni ajal ümbruskonna ristõelalist umbrohuväljadelt kasutades selleks rapsilõhnase kairomooniga liimpüüni-seid (feromoonidele hiilamardikad ei reageerivat). Tulemuste järgi saab otsustada õige tõrje aja ja intensiivsuse üle. Ettekande teine teema oli "Küllastamata rasvhapped toidus". See seondus külmpressitud toiduõlidega, mida maailmas järjest ulatuslikumalt tarvitatakse nende heade omaduste pärast inimese ja looma tervisele. Põllumehed saavad siin kaasa lüüa rüpsi-rapsi, õililina, valge sinepi jt. õlitaimede kasvatamise ja õlipressimisega, saades niiviisi head värsket õli tervislikuks inimtoiduks ja sroti loomadele energiarikkaks söödalisandiks. Levimas on nn ω-toidud, alates GNLi lõheõlikapslitest ja lõpetades ω-munade ja ω-leivaja, ω-piima ja ω-peekoniga. Kanadas peetakse väga väärtuslikuks kanepiõli (hind 1200 kr/l). Toiduõldest on juttu meie infolehes E. Mõttuse artiklis. Selle eesmärgiks on aidata inimestel otsustada loomsete rasvade asemel taimsete küllastamata rasvade kasutamise kasuks - enda tervise ja oma loomade tervise ja kvaliteetsema toodangu huvides, aga ka näitamaks talunikele, et rüpsi ja õililina kasvatamise ja pressimisega võib talule ja külarahvale tulu tuua ka külas kohapeal. * L. Aaspõllu ettekanne käsitles astelpaju kasvatamise võimalusi Eestis. Seda suurt põõsast või väikest puud on tuhandeid aastaid juurtest kuni seemneteni kasutatud ravimtaimena. Eestis on astelpaju kasvatamist uuritud Rõhu katsepunktis (L. Siimisker) ja Eesti Metsainstituudis (E. Kaar). L. Aaspõllu meeskond on jälginud Eestis ja naabermaades olemasolevaid astelpajuistandusi; on selgumas sobivad sordid, on olemas soovitud astelpajuistanduste rajamiseks. Tema firmalt

saab istikuid (Karinult ja Pühajõe talust Rāpinas) ja hiljem ostetakse ka toodang kokku. Tarvitatakse marju, mehu, mehust settivat õli, pressijägist ekstraheeritavat õli. Tehakse povidlot, marmelaadi, kisselli, veini, nastoikat, teed. Pressimisjääd on väga stimuleeriv loomatoit. Korralikult ette võetud majandamise puhul võiks Eestis marjade hulgihinnaks oletada 16 kr/kg, hektari-saagiks 8 t, käibeks 120 000 kr/ha. Istik maksab 20-30 krooni, istutamistihedus 1000-1250 taime hektarile, seega alginvesteering 20 000 - 40 000 krooni hektarile. Istandus hakkab saaki andma 4.-5. aastal, parim aeg kestab 6-7 aastat. Üks inimene jõuab korjata marju 10 - 40 kg päevas, töötasu on makstud kiirel koristushooajal 7000- 8 000 krooni kuus. Mari sisaldab rikkalikult C- ja E- vitamiini ning karotiini. On palju B₁-, B₂-, B₆-, F- ja P-vitamiine, mikroelemente, suhkruid, aminohappeid ja bioaktiivseid aineid. Infot astelpaju kohta on internetis leheküljel www.teleport.ee/~astelpaju ja ka õppekeskuse raamatukogus. * Aire Tafenau tutvustas 1999.a. kehtivat sotsiaalmaksuseadust ja otsetoetusi põllumeestele, kapitalitoetust ja investeeringute soodustamise toetust.

26.02.1999 oli Jänelal infopäev põllumajanduskonsulentidele 1999.a. otsetoetuste kohta (vilja, lehma, emise, ute-, noor- ja lihavesetoetused); tutvustati ka noore põllumajandustootja, alternatiivse tegevuse, väiketootjate grupi ja nõustamistoetusi. Ministeerium on korraldanud ka kapitalitoetust, investeeringute soodustamist, laenuintressi hüvitamist, kütuseaktsiisi ja ikaldustoetust (vt valitsuse määrused OK raamatukogus).

09.03.1999 arutati Järva-Jaanis rapsiühistu asutamist. Osalesid kogenud rapsikasvataja Jaak Läänemets, Painküla toiduõlitehase turundusdirektor Urmas Põld, ETKLi ekseimees, nüüd talupidaja meie naabervallas Aldo Tamm.

09.03.1999 sõlmiti Adaveres viljamüügi eellepinguid KESKOga.

09.03.1999 oli Piiral Eesti raskeveohobuste kasvatajate koosolek.

11.03.1999 tähistas Lääne-Virumaa Talupidajate Liit oma 10. aastapäeva. Arutati senitehtut ja tehti edaspidiseid plaane. Koosolekul käis ka 13 meie seltsi inimest. Kuulsime A. Niinemägit majandus- ja finantsaruanne, revisjonikomisjoni aruande esitas H. Viilup. Liikmeks saaks hääletasime 200 krooni (100 ETKLile, 100 LVTLile), taluseltsi enda tarbeks maksukogumise otustab iga selts iseseisvalt. Juhatuse valiti A. Niinemägi (esimees), A. Tafenau, T. Kalvet, J. Läänemets ja M. Reili, revisjonikomisjoni D. Pärna, E. Kangur, E. Laanes. ETKLi üldkogu delegaatideks 11.04.1999 said lisaks juhatusele ja revisjonikomisjonile veel neli inimest, s.h. meilt R. Orupõld. LVTLi tegevusplaanides saab 1999. aastal uuendatuna nimetada regulaarseid ümarlauakohtumisi vallavolikogude esimeeste ja maavanemaga, õpperinge alternatiivse tootmise eriteemadel; kaluritalude kaasatõmbamist LVTLi tegevusse; ühistegevuse edendamist piirkondlike või erialaste ühistunnuste alusel jm. 10. aastapäeva puhul õnnitles Lääne-Virumaa Talupidajate Liitu ETKLi tegevdirektor Kaul

Nurm; meie seltsi poolt ütles head soovid edasi Rein Orupõld ja andis üle nahkköites külalisraamatu ning meie traditsioonilise aukirja. Järgnes ETKLi korraldatud tagasihoidlik vastuvõtt ja lõunasöök talupidaja ja ettevõtja Heino Viikoja restoranis Nord.

Naabervallas Koerus peeti 12.03.1999 Koeru Maameeste Seltsi teabepäeva. Selts sooviks Painküla tehase toel omandada ühelt tegevust lõpetavalt talunikult ANTTI-kuivati koos laohoone ja sorteeriga. Nii tekiks soodsad rüpsikasvatuse võimalused piirkonna talunikele.

12.03.1999 sõlmiti Simunas ja Rakveres rapsikasvatuselepinguid Kesk-Eesti Õlikultuuride Kasvatajate Ühistuga.

Euroliidu alast teavet saab Virumaa maavalitsusest Anne Mäeotsalt, tel. 42 277 ja Maarja Rossmannilt, tel. 40 579 ning meie vallavalitsusest Olev Liblikmannilt, tel. 61 830.

19.03.1999 oli marjakasvatuse õppepäev LVTLis Rakveres.

16.03.1999 oli Ettevõtjate Klubil külas Ettevõtluse Krediteerimise Sihtasutuse juhataja Tarmo Ossip. EKS annab 12 % investeeringulaenu kuni 7 aastaks, kuni 0,8 miljonit krooni alustajale ja kuni 3 miljonit krooni tegutsevale ettevõttele. Omaosalus äriplaanis peab olema vähemalt 25 %. Eelistsatakse väiketootjaid maapiirkondades, s.h. vilja, piima ja liha ümbertöötlejaid, aga ka teenindus-, kaubandus- ja transpordiettevõtjaid. Positiivse otsuse korral saab laenu kätte keskmiselt 45 päevaga. Info telefonil 2 454 054, Rāvala 6-501 A, Tallinn.

Tartus tegutseb Põllumajanduse registre ja infokeskus (Kreutzwaldi 1, tel. 27 422 668), ülesandeks muu hulgas ka valitsuse ja riigikogu poolt otsustatud toetuste asjaajamine.

MIS TULEB...

VMPSi järjekordne ettekandekoosolek toimub kolmapäeval, 24.03.99 kell 10.00 Väike-Maarja Õppekeskuse raamatukogus. Kavas:

1. Taimekaitsevahendid NOVARTIS-elt. Väetised. AS Saak müügijuht Peep Neidorf.
2. Ettevõtlus ja ühistegevus Türi Taluliidus. Ülev Rodendau, esimees.
3. Kohalalgatatud küsimused.

PS. Palume pikendamiseks kaasa võtta taimekaitsetöötaja tunnistused.

25. ja 26. märtsil kell 10.00 - 16.00 peetakse Tartus EPMÜ uues peahoones teaduslik-praktiline konverents "Kuhu lähed, ühistegevus?". Ettekandeid ühistegevusest maailmas, Euroopas, Põhjamaades, Eestis, teemadeks pangandus, kaubandus, põllumajandus jpm.

31.03.1999 seenekasvatuse õppepäev LVTLis, Pikk t 3.

Alates 01.04.1999 asub Lääne-Viru Taluliit Rakveres aadressil Pikk t 3, kus on renditud kaks tuba ja suuremateks kogunemisteks saab soodsatel tingimustel kasutada KATARIINA KELDRI saali.

10. ja 11. aprillil peetakse Jõhvi kultuurikeskuses käsitöö näitus-laat "VIRU NIKER-DAJA - 99". Info telefonil 43 514 Ello Odraks.

Mart LEPIK

Toiduõlist söögilaua ja talupõllul

Enno MÖTTUS

Elulaadi muutus, olgu siis paremas või ka kehvemas suunas, mõjutab suuresti ka meie toidulauda. Üks muutuv asi meie toidulaual on toidurasvad. Eestlane on hakanud laiemalt kasutama taimeõlisid. Kahtlemata on see hea muutus.

Varem tarvitasime enamasti loomseid rasvu. Need sisaldavad kahte komponenti, mis meie tervisele hästi ei mõju: kolesterooli ja küllastatud rasvhappeid.

Ega kumbki eraldi võttes just väga paha ei olegi. Kolesterooli toodab ka meie endi organism, see on meie eluks vajalik ühend. Kui aga toidus seda rohkesti leidub (loomses rasvas just nii ongi), tõuseb selle sisaldus meie veres. Veres sisalduv kolesterool on seotud rasvadega ja kui viimastes on palju küllastunud happeid, hakkab kolesterool veresoonte seintele settima. Arstid räägivad sel puhul veresoonte lupjumisest, selliseid patsiente ähvardab infarkt ja kõrge vere rõhk. Koos stressidega, mis ka paratamatult sotsiaalsete muutustega kaasnevad, kahandabki see eestlaste keskmist eluiga.

Veresoonkonna ja südamehaiguste vältimiseks pole kõik toiduõlid võrdselt head. Hea õli peab sisaldama nn polüeenide rasvhappeid, sest ainult need aitavad takistada veresoonte lupjumist ja vältida mitmeid teisi haigusi. Sageli kutsutakse selliseid "häid" rasvu ω -rasvadeks. Meie toidus peaks olema vajalik kogus mitut liiki ω -happeid, millest peamised on ω -3- ja ω -6-happed.

Taimeõli ostes peaksime teadma, millist

õli ostame. Heamaitseline kallis oliiviõli koosneb peamiselt oleiinhappe glütseriididest ega sisalda praktiliselt üldse soodsaid ω -happeid. Heamaitseline kallis oäevatoiduks.

Nõukogude ajast tuntud päevalilleõli on küll rikkalik ühe vajaliku ω -happe allikas, kuid halvendab ω -6- ja ω -3-hapete suhet toidus ja sellegi ulatuslikku tarbimist ei saa soovitada.

Eestimaine rapsiõli sisaldab natuke üle poole oleiinhapet, veerandi jagu ω -6- ja ω -3-hapet (linoleenhapet) rapsiõli sisaldab natuke üle poolahe küllastatud rasvhappeid (10% piires).

Näib, et rapsiõli võiks tõepoolest olla hea valik. Varem kardeti, et rapsiõli võib sisaldada tervisele kahjulikke aineid - isotiootünaate. Kaasajal kasvatatakse Eestis rapsisorte, kus nende ainete sisaldus on nullilähedane ja rapsiõli on kõigiti soovitatav. See võiks olla meie peamine õli, kuid rapsiõliga ei saa me ehk alati piisavas koguses linoleenhapet.

Kõige rikkam vajalike ω -hapete poolest on linaõli. See sisaldab üle poole linoleenhapet. Paraku on linaõli sobiv kasutada värskest või siis lühema säilitusajaga seguõlides. Öhu käes kipub see väärtuslik toiduaine riknema. Hoida tuleks linaõli külmikus. Kindlasti ei peaks linaõli kasutama praadimiseks.

Eestis on huvi ka sinepiõli vastu. See on hea maitsestamiseks salateid ja küpsetisi. Kuigi sinep on lähedane rapsile, on selle õli keemiline koostis tublisti erinev rapsi-

õlist, selle ω -happeline koosseis pole nii soodne kui rapsil. Muidugi ei tee see sinepiõli mitesoovitavaks.

Meil pole põhjust liialdada ω -rasvade kasutamisega. Kui üldine rasvade kasutamine (umbes kolmandik toidu vajalikust kalorsusest) on normi piires, võiks ω -rasvad moodustada kümnendiku rasvadest, seega siis 3,5% kalorite normist

On oluline, et toiduõli tuleks meile usaldusväärselt allikatest, parim, kui see oleks eestimaine. Näiteks sinepiõli peamiseks kasvatajaks on India, kus liigub rohkesti võltsinguid. Viimastel aastatel on olnud mitu surmajuhtumitega lõppenud surrogaatõlide kasutamise skandaali. Eesti ülivaba vabakaubandus soodustab vähekontrollitud odavat importi. Toiduõlide korral võib see olla eluohtlik.

Eksootiline õli on kanepiõli. See sisaldab umbes samapalju ω -6-happeid kui rapsiõli, on samas aga kuni 3 korda rikkam ω -3-hapet. Väidetavalt on selle maitseomadused ja säilivus kõigiti kiiduväärsed. Kanepiõli tarbimine USAs kasvab kiiresti, vaatamata kõrgele hinnale (80 USD kg). Ameerika odava toidukraami kõrval on see fantastiliselt kõrge hind. Tundub, et kanepi teeb palju põllumehi USAs ja eriti Kanadas rikkamaks. Kanepit saab Eestiski kasvatada ja uut mooniskandaali pole julgetel talunikel põhjust karta, nüüdseks on vastavad seadused olemas.

(järgneb)

Meeldetuletuseks lugupeetud koeraomanikele!

Väike-Maarja Vallavolikogu poolt on kinnitatud 22.05.1996.a. "Kasside ja koerte pidamise eeskiri", mis on ilmunud Infolehes nr. 6 1996.a.

Meeldetuletuseks tahaks rõhutada mõnda olulist punkti antud eeskirjast:

- üldkasutatavates kohtades peab koeraomanik vältima koera järelvalveta olekut, tagama inimeste ja loomade ohutuse ja vältima üldkasutatavate kohtade reostamist koera poolt;
- majade sise- ja välistreppede, üldkasutatavate ruumide, aedu, parke, hoove, laste liivakaste jne., mida koerad ja kassid on reostanud, peavad puhastama nende loomade omanikud;
- koeri ja kasse on keelatud kaasa võtta spordi- ja mänguväljakule jt. avalikesse kohtadesse.

Leie ARULA,
vallaaednik

Teade lemmikloomaanikele

AS-i Remedium loomakliinik

Väike-Maarjas Tamme tn 2

korraldab 10. aprillil kell 12.00 nõupäeva

VÄIKELOOMADE TERVISHOIUST.

TEEMAD:

- Enamlevinud terviseprobleemid lemmikloomadel
- Lemmikloomade toitmine

Esinejateks on loomaarstid Arvo SOOMETS Tartust ja Andres MOROZOV Väike-Maarjast

NÕUPÄEVAL TASUTA:

- Sinu lemmiklooma läbivaatus
- kvaliteetset REAL PETFOOD proovipakk

Täpsem informatsioon telefonil 61 833.

Sõbralik vastlaliug Renne mäel

Tänavune veebruar oli tõeline hundikuu, külm ja lumine. Kui tihtipeale kipub vastlapäeval lund nappima, siis seekord lume puuduse üle kurta ei saanud.

14. veebruaril kutsusime Renne mäele kõiki neid, kes vastlapäeva liulaskmisest rõõmu tunnevad. Liugu lasti sõbralikult, sest 14. veebruar oli eelkõige sõbrapäev. Seda tuletasid meelde paljud kollased õhupallid, mis mäele häid soove sõpradele tõid. Liulaskjaid kogunes kenake hulk ja plaanitud võistlused võisid alata.

Reesõidu tulemused:

I koht - Poiste võistkond
II koht - Pasunakoor & sõbrad
III koht - Rahvatantsurühm
Eripreemia stiilseima etteaste eest anti Meieri võistkonnale.

Pereliug, osavõtjad ema, isa, üks laps:

I koht - perekond Taar
II koht - perekond Jõesaar
III koht - perekond Kesler

Toimus ka lumine naisekandmise võistlus, kus kohad jagunesid järgmiselt:

I koht - Eve Lõomets ja Janek Lõomets

II koht - Lili Guitör ja Sven Kesler
III koht - Katrin ja Raimo Maasik

Vastukaaluks naisekandmisele võisteldi "mehelohistamises" (naine vedas liulauaga meest):

I koht - Egne ja Aivar Liivalaid
II-III koht - Külli ja Aivo Urbas
Anne Kullas ja Vallo Taar
IV koht - Sirje ja Rein Orro

Täna OÜ Meieri peret suure abi eest vastlapäeva korraldamisel. Kuum tee, vastlakuklid, hõõgvein ja muu suupärane oli liumäel igati teretulnud!

Kiidu- ja tänusõnad sõbraliku abi eest Toomas Püssile, Aadu Kangurile, Elmu Evestusele, Väike-Maarja Päästekoolile, valla tehnikaosakonnale, Sirje ja Rein Orrole, Heli Vettikule, segarahvatantsurühmale ja Raimo Maasikule. Täna kõiki osalejaid!

Vastlad pidid tähendama, et kevad on lähedal. Rõõmsat kevadet!

Mare TAAR,

Väike-Maarja Rahvamaja direktress

Väike-Maarja Rahvamajas

21. märtsil kell 13.00
Kevadrõõmu kontsert. Laulavad Eesti Meestelaulu Seltsi Poistekoor ja Virumaa Poistekoor.

22. märtsil kell 19.00
Tallinna Linnateatri etendus "Ristumine peateega ehk Muinasjutt kuldsest kalakesest"

26. märtsil kell 20.00
Perekubi õhtu. Külaskas on humoristid-anektoodirääkijad Erkki Kõlu ja Valdo Jahilo.

28. märtsil kell 15.00
Klubi "Härmalõng". Külaskas on Simuna kapell. Esinevad Väike-Maarja Muusikakooli õpilased.

31. märtsil kell 20.00
Tantsuklubi avaõhtu

10. aprillil kell 13.00
Laste lauluvõistlus POPP-TIPP-TÄPP'99

15. aprillil kell 11.30
Viljandi Lasteteatri "Reky" etendus "Memme musi"

Info telefonil 61 837.

Hea Väike-Maarjalane!

Väike-Maarja Rahvamaja saali põrand sai äsja lihvitud-lakitud ja on taas ilus ning korras. Et seda ilu hoida, palume alati kaasa võtta vahetusjalatsid!

Ootame mõistvat suhtumist!

Suur sünnipäevapidu lastepäevakodus

26. veebruaril peeti Väike-Maarja Lastepäevakodus sünnipäevapidu. Praegune maja sai 15aastaseks. Kõige vanem teade Väike-Maarja Lasteaia kohta pärineb 1928.a., mil Virumaa Lastekaitse Ühingu Vao osakond palub Väike-Maarja Ühisgümnaasiumilt ruume suverühmade tegemiseks. 1932. aastast on igal aastal mingi dokument lasteaia suverühmade tegutsemise kohta.

1951.a. alustas tööd aastaringne lasteaed Jaam tn. 4 majas, 1959.a. lisandus Võidu tn. 1 maja ja 1967.a. Simuna mnt. maja. Uue ajakohase maja saime 1984.a.

Meeldiv võimalus oli tänada ja kiita lastepäevakodu töötajaid, kelle osaks on olnud otsida ja anda, sadade rõõme ja muresid kanda. Jagada tarkust, soojust ja valgust, rajada tänasest homsele algust.

Kõige kauem on lastega töötanud meie majas Ilme Sein - 38 aastat. Üle 20 aasta on töötanud Anne Soom, Milvi Selberg, Leelo Paas, Marika Teidla, Ida Laanemägi, Mall Türrsal. Üle 15

aasta on töötanud Ester Osman, Elve Rego, Ulla Kruup, Aet Aksel. 1984/85. õppeaastast alustasid tööd Sirle Aosaar, Lili Guitor, Sirje Sõnum, Mare Kindel, Tiina Etti. 1985/86. õppeaastast Inge Kakk, Merike Vaimel, Maire Piibe, Liili Täheste, Elve Nõgene.

Eraldi tänasime kogu Lastepäevakodu pere nimel Volde-mar Laenet, meie onu Vollit ja meie armsaid pensionäre. Täna-sime ka pr. Maime Lõometsa, pr. Anneli Kodarast, hr. Ergo Meost, hr. Jaanus Kulli, hr. Elmu Evestust, hr. Rein Saareperet, hr. Endel Mäeseppa, hr. Jüri Vili-maad jt., kes lasteaeda igapäevatöös on nende aastate jooksul aidanud.

Südamlikke sõnu kuulsime valla haridus- ja kultuurijuh-tidelt, hooldekodu ja muuseumi perelt, firmajuhtidelt ja valla juhtkonnalt. Tervitused ja maa-vanema hr. Pomerantsi tänukirja andis üle maakonna koolieelse kasvatuse juht Ia Müür. Südam-lik tänu kõigile, kes meid kau-nite lillede ja kingitustega mee-les pidasid.

Südamesse ja hinge jääb algklasside õpetajate mõte
Jääb sõnadest väheks,
et tänada teid -
on sõnad vaid südame kaja.
Seepärast te kuulake
südameid,

siis sõnu ei olegi vaja.

Malle KUTUZOV,
Väike-Maarja
Lastepäevakodu juhataja

Lumelinnast

Tore ja tegutsemisrohke päev oli lastele 1. märts. Ehitati suurt lumelinna. Meisterdamas oli 31 võistkonda. Sulalumi lasi en-nast hästi vormida. Lasteaednikest žürii arva-tes olid ideed huvitavad.

Toredamad ehitused valmisid:
gümnaasiumi V A klassil - X peaga lohe
gümnaasiumi IV A klassil - "Teletupsu maja"

Korrektne viimistlus oli õppekeskuse X grupi "Viikingil"

Hea ideeteostusega paistis silma gümnaa-siumi XII klassi "Aken Euroopasse"

Rohkete kasutusvõi-malustega oli valla-töötajate "Kiisu liu-mägi"

Esiletõstmist vääri-vad veel:

- Triigi Lasteaed-Algkooli "Kõuts"
- gümnaasiumi VI B klassi "Gripiemaldaja"
- gümnaasiumi VIII A klassi "Hüljatud hüljes"
- õppekeskuse 30. grupi "Vurrudega kass"
- õppekeskuse 20. grupi "Häda"

Tänutäheks ja jõutaas-tamiseks said ehitajad tor-

te, kringleid ja komme.

Lapsed, eelkõige lastepäevakodu lapsed on väga tänulikud ehitajatele ja ehituse organiseerijatele, sest nende talvemängud on muutunud huvitavamaks ja sisukamaks.

Malle KUTUZOV

**Aitäh
kõigile, kõigile, kõigile,
kes lumelinna valmimisse
oma osa andsid!**

Triigi Lasteaed-Algkooli emakeele nädal

Meie Triigi kool on väga väike, siin õpib ainult kolmkümmend kaheksa õpilast, aga sellegi poolest on õpetajad meile palju üritusi korraldanud. Üks nendest oli ka emakeele nädal, mis toimub igal aastal Eesti Vabariigi aastapäeva paiku.

Veebruari algul tegid kõik lapsed oma raamatud - ise kirjutasid loo, ise ka joonistasid pildid. Kõige vahvam ja omapärasem raamat "Jänku maja" oli Märt Bachausil. Ilusad ja toredad raamatud valmisid ka Kadri Altküla, Karl Kippelil, Lilian Vetrinil ja väikesel esimese klassi tüdrukul Kertu Rebasel, kes oli oma raamatu päris üksi teinud.

Teisipäeval, 16. veebruaril kirjutasid kõik kooli lapsed kirjandi. Teemasid oli kaks - "Kui ma oleksin Kalevipoeg" või "Kalevipoeg Triigi mail". Martti Trei kirjutas kõige mõnusama kirjandi teemal "Kalevipoeg Triigi mail". Martti kirjutas, kuidas tekkisid Triiki tiigid, kurvid ja palju muud. Head kirjandid olid ka Neili Lool ja Maarika Raudveel.

Kolmapäeval oli meil joonistamise päev. Kõik joonistasid suurt ja tugevat Kalevipoega. Vahvad joonistused olid Raivo Tammusel ja Vova Belskil. Toredad olid ka Andrus Kunglal, Koit Villil, Sander Borgil ja väikesel Rauno Saigel.

Neljapäevaks oli iga klass valinud oma parimad luuletuste lugejad, kes läksid dek-lamaatorite konkursile klassi esindama. Sellel aastal õppisid kõik lapsed pähe vabalt valitud rahvalaulu. Kõige ilmekamad ja julgemad olid Karl Kippel, Kadri Altküla, Sander Bork ning lasteaia väiksed esinejad Rauno Saage ja Kevin Piho.

Viktoriin oli nädala viimasel päeval ja seal läks kõigil nutti ja tarkust vaja. Kõige paremad Eestimaa ja Kalevipoja tundjad olid neljandast klassist võrdselt Raivo Tam-mus ja Ergo Veedler. Teisest klassist oli nuti-kam Lauri Sindonen.

Emakeele nädal lõpeb alati piduliku aktusega 23. veebruaril. Me laulsime siis rahvalaule, mida õpetaja Sirje Sõnum oli meile õpetanud, lugesime rahvaluulet, õpe-

taja Anne Metsaar õpetas oma neljandale klassile toreda rahvatantsu, 1. ja 2. klassi õpilased tantsisid oma laulumängu ning lasteaiapäevad esinesid oma eeskavaga. Kontsert lõppes meeleoluka "Kungla rahva" ühislauluga.

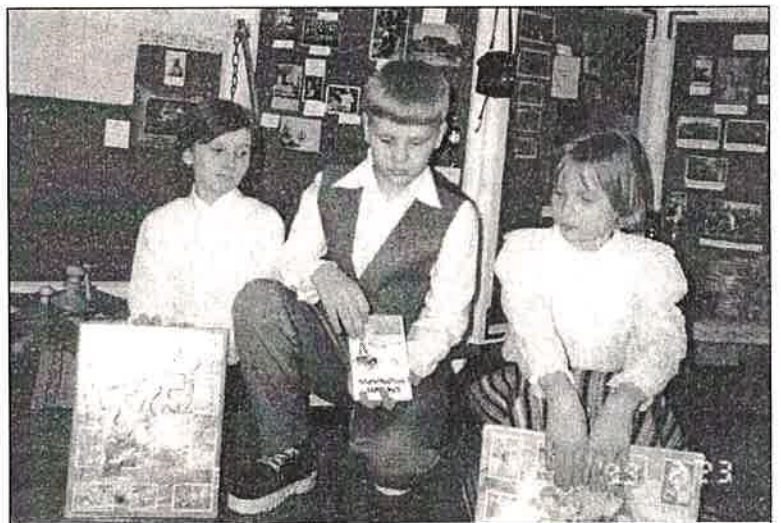
Saali panime üles vanaaegsete esemete näituse.

Suur tänu nendele vanematele, kes oma töötajast natukene aega napsasid, et näha ja kuulata meie kontserti.

Kõige lõpuks kiitsid õpetajad õpilasi tublilt emakeele nädalal osalemise eest, parimad said väikesed auhinnad.

24. veebruaril käisid paremad laululapsed esinemas Väike-Maarjas Vabadussõjas langenute ausamba juures. Nad esinesid tõesti vapralt, lauldes võidu lumetormiga.

Kadri ALTKÜLA,
Triigi Lasteaed-Algkooli 4. klassi
õpilane

PÄRL-PÄRLIKESE valimised

Igal aastal toimuvad naistepäeva paiku Triigi Lasteaed-Algkoolis TOP-PÄRLI ja -PÄRLIKESE valimised. See on juba mitu aastat meie kooli tore traditsioon olnud. Igal aastal oleme ainult tublimad õpilased valimistele osalema kutsunud. Sel aastal tegime nii, et iga laps sai osa võtta ja näidata, mida ta suudab.

Kolmapäeval, 3. märtsil pidid kõik end tutvustama. Hindajateks olid meie kooli õpetajad. Hinnati kümnepalli süsteemis. Neljapäeval, 4. märtsil oli laulmine. Laulmises olid tublimad tüdrukutest Neili Loo, Tiina Rätsep ja poistest Ergo Veedler, Märt Bachaus. Reedel, 5. märtsil toimusid jõu- ja osavuskatsumised. Poiste vägikaikaveos oli vanematest poistest (3.-4.kl.) tublim Vova Belski ja noorematest poistest (1.-2.kl.) Jüri Kaskema. Tüdrukutel oli õhupalli katkisurumise võistlus. Parim aeg vanemas vanuserühmas oli Neili Lool (2 sek) ja

nooremas vanuserühmas Marika Raudveel (3 sek). Veel oli osavuse proov, kellel kõige rohkem herneid pudeli sisse õnnestus saada. Kõige osavam sellel alal oli Indre Kroll (1.kl.). Viimaseks alaks valimistel kujunes pantomiim. Nooremas vanuseastmes (1.-2.kl.) olid jälgendatavateks loomad, vanemas vanuseastmes (3.-4.kl.) aga ametid. Ülesanded tõmmati loosiga. Koridori seinal oli üles pandud punktiarvestuse tabel. Selle ees oli kogu aeg rohkesti lapsi, sest kõik olid huvitatud oma punktiseisust. Vahel oli lausa võimatu sealt mööda pääseda.

PÄRL-PÄRLIKESE valimiste tulemused olid lõppkokkuvõttes järgmised:

TOP-PÄRLIKE - Neili LOO
I PÄRLIKE - Kadri ALTKÜLA
II PÄRLIKE - Katre SAAGE
4. Kertu REBANE
5. Marika RAUDVEE

6. Lilian VETRIN

TOP-PÄRL - Märt BACHAUS
I PÄRL - Ergo VEEDLER
II PÄRL - Raivo TAMMUS
4. Ingmar Loo
5. Karl Kippel
6. Laur Läänemets

Kokkuvõttes võib öelda, et selle aasta võistlus oli igati kordaläinud. Seal oli nii põnevust, osavust kui ka nalja. Samas kujunes valimisvõistlus väga tasavägiseks, mis lõi ka omamoodi pingelise õhkkonna. Meile kõigile jäid sellest üritusest kaunid mälestused ja me jääme ootama järgmisi TOP-PÄRLI ja TOP-PÄRLIKESE valimisi.

Ergo VEEDLER,
Triigi Lasteaed-Algkooli 4. klassi
õpilane

Läheneb Kiltsi kooli aastapäev

Kiltsi koolil on tavaks saanud iga 10 aasta möödudes korraldada vilistlaskokkutulek. Paljudele on see päev üks vähestest võimalustest kohtuda endiste koolikaaslastega. Kuigi 10 aastat on inimese elus suhteliselt pikk aeg, kipub see siiski kiirelt mööduma. Seda enam võib aga täheldada meie eneste ja meid ümbritseva muutumist.

2000. aasta juunis on järgmine kokkusaamise päev. Seda puhku möödub 210 aastat Kiltsi lossi taaspüstitamisest, 145 aastat järjepidevast hariduselust Kiltsis ja 80 aastat kooli tegutsemisest praegustes ruumides. Viimane samalaadne üritus toimus 1990. aasta juunis. Kokkutulekut jäi meenutama pargis avatud mälestuskivi - Kiltsi loss 200.

Aasta 2000 ei ole enam väga kaugel. On aeg mõelda - mida ja kuidas teha, et kokkutulekupäev osalejatele meelde jäävaks kujuneks. Kutsume kõiki häid inimesi, eelkõige aga kooli vilistlasi, abistama nõu ja jõuga, et ettevõtmine õnnestuks.

Juba mõnda aega on olnud mõttes koostada kooliga seotud mälestusraamat. Mälestuste kogumist on alustatud. Aga neid on veel vähe. Kutsun üles kõiki, kel on mälestusi-meenutusi koolist, neid kirja panema. Kool on elav organism, siin juhtus enne ja juhtub ka praegu igasugust. Mis mäletamist väärib, vabab talletamist. Kildudest saab tervik.

Niisiis ootab Kiltsi kool häid mõtteid ja ideid vilistlaste kokkutuleku korraldamiseks. Tähtis on, et teie kirja pandud mälestused ja ettepanekud kooli jõuaks. Kiltsi kooli telefon/fax on 36 411.

Edasta info ka nendele, kes elavad väljaspool Väike-Maarja valda.

Lembit KEERUS,
Kiltsi Põhikooli direktor

Kiri lapsevanemale

Kätte on jõudmas aeg, mil vaja otsustada lapse edasise koolitee üle. Ja ikka on meil levinud arvamus - ainult gümnaasium! Lapsi on aga erinevaid - ühel edeneb hästi praktiline töö, akadeemiline gümnaasiumiõpe ei lähe aga üldse. On siis laps selles süüdi või kas lapsevanem peab häbi tundma? Me liigume kogu arenenud maailmaga ühes suunas - kool kõikide vajadusi silmas pidades. Üks variant on kaaluda Väike-Maarja Õppekeskuse võimalusi. Me oleme teile saatnud erialasid tutvustavaid voldikuid ja erialade lehed (kui te neid pole saanud, siis palun helistage 61 265). Tutvuge nendega ja võtke ühendust ühel seal soovitatud moel. Mõned näited tänaste õpilaste kohta, kes pärit Väike-Maarja vallast. Tiina Tiigivee, Kaire Kask ja Kaire Selter on esimesed eestlased, kes Leonardo õpilasvahetusprojekti raames õpivad Soomes Espoos teeninduserialal. 2 kuu pärast läheb sinna veel 4 õpilast. Analoogiline võimalus avaneb 10-l õpilasel veel sel kevadel Rootsis. Koolis õpib praegu mitmeid tublisid meie valla peredest pärit noori, kellest kindlasti saavad läbilöögivõimelised oma ala oskajad.

Väike-Maarja Õppekeskuse arengule on vallavalitsus tugevasti õla alla pannud, seda ainult ühel eesmärgil - võimaldada võimalikult paljudele võimetekohast haridust ja eluks ettevalmistust koduses Väike-Maarjas. Ootame teie küsimusi ja head tahet meid tundma õppida, enne kui otsustate.

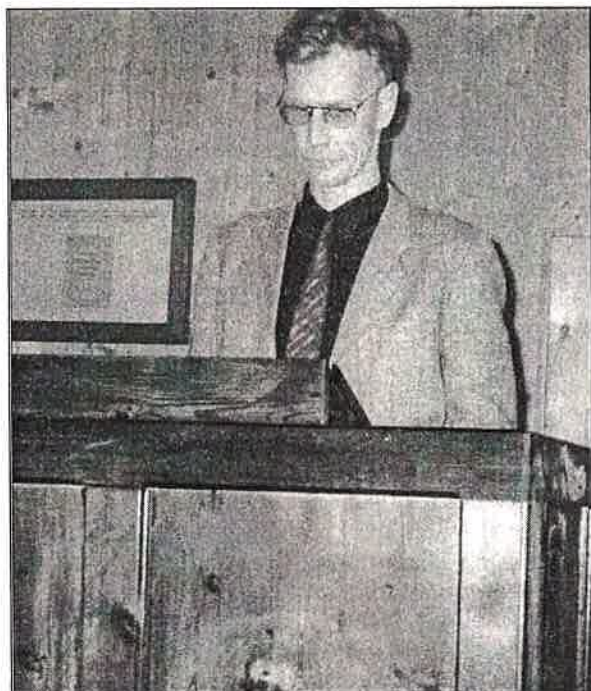
Reet KÕIV,
infotöötaja

Jakob Liivi õhtu

3. märtsil tähistati Väike-Maargas Jakob Liivi 140. sünniaastapäeva. Õhtu juhatasid sisse Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilased õpetaja Inga Reinumägi koostatud luulekavaga. Muuseumisse kogunenud Jakob Liivi austajatega jagas oma mõtteid Rakvere teatri näitleja Toomas Suuman, kes juba

mõnda aega on uurinud Jakob ja Juhan Liivi eluteed. Toomas Suumani sõnul ei ole Jakob Liivi suuruseks mitte tema kirjanduslik looming vaid tema isik. Eriti tõsteti esile Jakob Liivi pedagoogi ja kõne-mehe oskusi. Tema valgustuslik töö mõjutas oluliselt siinse talurahva mõttemaailma, andis julgust ümberkorraldusteks. Omaaegse seltsielu eestvedaja ideaaliks oli haritud rahvas. Võime tänulikud olla juhusele, et Jakob Liiv just meie kihelkonda sattus.

Reeli FREIENTAL,
muuseumitöötaja

Jumalateenistused Väike-Maarja kirikus

märtsikuus

28. märtsil kell 11.00

PALMIPUUDEPÜHA

29. märtsil kell 18.00

SUURE NÄDALA ESMASPÄEV

30. märtsil kell 18.00

SUURE NÄDALA TEISIPÄEV

31. märtsil kell 18.00

SUURE NÄDALA KOLMAPÄEV

aprillikuus

1. aprillil kell 18.00

SUUR NELJAPÄEV

2. aprillil kell 15.00

SUUR REEDE

3. aprillil kell 23.00

ÜLESTÕUSMISÕÕ MISSA

4. aprillil kell 11.00

ÜLESTÕUSMISPÜHA

5. aprillil kell 18.00

TEINE ÜLESTÕUSMISPÜHA

11. aprillil kell 11.00

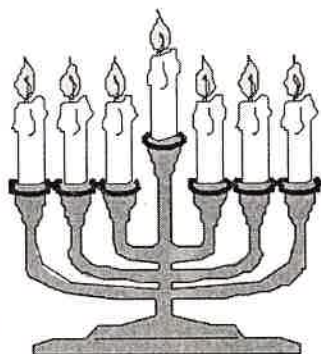
TEINE ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

18. aprillil kell 11.00

KOLMAS ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

25. aprillil kell 11.00

NELJAS ÜLESTÕUSMISAJA PÜHAPÄEV

Koguduse vaimulik Tauno Teder elab Väike-Maargas Ehitajate tee 7-10, tel. 61 956.

KK "LURICH"

VÄIKE-MAARJA KORVPALLIKLUBI

Eesti meistrivõistluste A klassi finaali
toimus Tartus 05.-07.03.1999.

LURICH CUP 99 25.-28.03.1999

Vinni Spordihoones

Osalesid:

1. Tartu Korvpallikool
2. KK "Lurich"
3. Tallinna Kristiine Spordikool
4. Tallinna Nõmme Spordikool

Võistluse käik:

KK "Lurich" - Tartu KK 63:80
Kristiine SK lisaajal 65:71
Nõmme SK 79:59

Mängisid Alar Varrak, Heigo Lehtmet, Marek Koitla, Andres Aksel, Märt Raam, Rain Künnapuu, Raido Villers, Priit Aja, Andri Part, Indrek Suur, Bogdan Konotšuk, Kaspar Harjus.

AJAKAVA:

Neljapäeval, 25.03.99

10.00 Itaalia - Ukraina
11.20 Soome - Sabonis
12.40 Lurich - Leedu
14.00 Eesti - Venemaa
15.20 Itaalia - Sabonis
16.40 Soome - Ukraina
18.00 Avamine
18.20 Lurich - Venemaa
19.40 Eesti - Leedu

Reedel, 26.03.99

10.00 Lurich - Eesti
11.20 Itaalia - Soome
12.40 Leedu - Sabonis
14.00 Ukraina - Venemaa
15.20 Lurich - Soome
16.40 Itaalia - Eesti
18.00 Ukraina - Sabonis
19.20 Venemaa - Leedu

Laupäeval, 27.03.99

10.00 Venemaa - Soome

11.20 Lurich - Sabonis
12.40 Leedu - Ukraina
14.00 Venemaa - Itaalia
15.20 Sabonis - Eesti
16.40 Itaalia - Leedu
18.00 Eesti - Soome
19.20 Lurich - Ukraina

Pühapäeval, 28.03.99

09.00 Lurich - Itaalia
10.20 Eesti - Ukraina
11.40 Leedu - Soome
13.00 Sabonis - Venemaa
14.45 Autasustamine

Buss fännidele Väljub Väike-Maarja
Rahvamaja eest 25.-27.03.99 kell 9.00 ja
28.03.99 kell 10.00.

Aivo ERKMAA,
korvpallitreener

Väike-Maarja Õppekeskuse Täiendõppeosakond

Vabaharidus pakub võimalusi enese täiendamiseks 1999.a. I poolaastal järgmistel kursustel:

- Ruumide kaunistamine tähtpäevadeks
- Koduaiad kauniks
- Enese eest hoolitsemine
- Kodu kauniks ja puhtaks
- Kirjakunst
- Maalimine

märts-mai, kestvus 30 tundi
märts-juuni, kestvus 30 tundi
märts-juuni, kestvus 30 tundi
märts-juuni, kestvus 20 tundi
aprill-juuni, kestvus 40 tundi
aprill-juuni, kestvus 40 tundi

Kursuseid viivad läbi vastava eriala spetsialistid.

Kursus "Ruumide kaunistamine tähtpäevadeks" on eelmisel aastal toimunud "Jõulukursuse" jätkukursus. Oodatud on nii eelmised osalejad kui ka uued. Samuti on jätkukursus "Kirjakunst". Lektoriteks vastavalt Pille Tutt ja Maie Lepik. Ka kursust "Maalimine" viib läbi Maie Lepik.

Kursust "Koduaiad kauniks" viib läbi Väike-Maarja vallaaednik Leie Arula, kes jagab teadmisi ja nõuandeid nii vanade taluaedade kui ka uute, loodavate aedade planeerimiseks.

Kursuse "Kodu kauniks ja puhtaks" läbi-viijateks on Merike Kolde ja Helge Pajula.

Kursusel saab nõuandeid nii puhastamiseks kasutatavate vahendite kui ka kodu sisustamise kohta.

Kursuse "Enese eest hoolitsemine" viivad läbi Valentina Tiigivee ja Eve Tiigimäe. Antakse nõu nii käte ja naha hooldamise kui ka meid ohustavatest nahahaigustest hoidumise kohta. Saab ka individuaalset konsultatsiooni. Eriti on oodatud need, kes oma igapäevaste tööülesannete tõttu puutuvad kokku mitmesuguste töötingimustega, mis võivad avaldada mõju nii käte kui ka näonaha normaalsele olekule. Läbirääkimised käivad lektori leidmiseks, kes käsitleks juuksehooldust ja tutvustaks selleks

kasutatavaid vahendeid.

Kursused on tasulised. Hind sõltub osalejate arvust ning on esialgselt planeeritud 250-450 kroonini.

Et kursus saaks käivituda, palume osavõtjatel kiiresti registreeruda telefonil 61 264 või küsida samalt telefonilt infot. Tasuda võib kas sularahas või ülekandega.

Ootame rohket osavõttu!

Ellen LOSSI

IN MEMORIAM

BORIS GAVRONSKI
14. XII 1934 - 25. II 1999

25. veebruaril lahkus meie hulgast jäädavalt endine majandijuht ja edukas majandusmees, Väike-Maarja valla aukodanik **BORIS GAVRONSKI**.

Boris Gavronski sündis Valgas. Seal algas ka tema haridustee, mis 1953. aastal jätkus Eesti Põllumajanduse Akadeemias. Pärast kõrghariduse omandamist suundus elutee Virumaale. Alates 1967. aastast oli Boris Gavronski elu ja tegevus seotud Väike-Maarjaga. Ta alustas väikeses "Kiire" kolhoosis ning pärast mitmeid majandite ühendamisi sai temast Väike-Maarja kolhoosi esimees.

Siinse rahva tänu tema edukale ning tulemuslikule tegevusele Väike-Maarja kujundamisel jõukaks ja arenenud elukeskkonnaks avaldus **BORIS GAVRONSKI** nimetamises Väike-Maarja valla esimeseks aukodanikuks.

*Me mullast võetud, ükskord saame mullaks...
Me olemisest siiski jälgi jääb.
Ning mälestuste laekas muutub kullaks
ka see, mis praegu vaskne näib me käes.*

Virve Osila

.. leinas lohutus usume algust,
mullast sünnid kord meespeaks...

MALLE-MARIA BELOVA	03.09.1941 - 06.02.1999
ELFRIEDE MÄNNIKSAAR	03.03.1911 - 10.02.1999
HELMİ KOOGUR	17.10.1902 - 20.02.1999

KRISTELI AEROOBİKA

Teisipäeval	kell 19.30	Õppekeskuse võimlas
Kolmapäeval	kell 18.00	Gümnaasiumi võimlas
Neljapäeval	kell 19.30	Õppekeskuse võimlas
Pühapäeval	kell 16.00	Õppekeskuse võimlas

Olete oodatud!

*Sületäis lilli emale,
kotitäis kohustusi isale,
säravaid silmi lapsele!*

JOONAS PAU	25.01.1999
KEVIN INGEROINEN	29.01.1999
HENRI MATIKAINEN	02.02.1999
PIRJO PUUSTA	20.02.1999
STEN SAAREMÄEL	20.02.1999
SANDER HANNI	22.02.1999

Kasvage, olge rõõmsad, terved ja tublid!

Õnnitleme!

Märtsikuu sünnipäevalapsed

*Algavaikes aastais elu helget,
õnne säravat ja selget,
taasoojust, leiba laual,
naudset tervist hästi kauaks!*

ALIDE-EDRETTE VILLBACH	02.03 - 93
BENITA-ROSINE HUNT	07.03 - 70
VAIKE VALK	08.03 - 75
LJUBOV HINDRE	08.03 - 81
LEMBIT KUNTUR	09.03 - 70
ARTUR KARMING	10.03 - 75
LENKE ASSZONY	13.03 - 90
JAN VAIVOD	14.03 - 85
AINO LEHTMETS	15.03 - 70
HELENE-MARIE TREIER	19.03 - 80
EVI EERIKSON	20.03 - 70
HARALD ÖNNEMÄE	20.03 - 75
SALME LEMPU	28.03 - 84
ELMAR-FERDINAND VÕÖRAS	29.03 - 80
EDGAR SAKS	30.03 - 75
ELSA TAMMI	31.03 - 86

Palju õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

